

JAROSLAV BÁLEK

RANDE

KOMEDIE
O TŘECH
JEDNÁNÍCH

RANDE

KOMEDIE O TŘECH JEDNÁNÍCH

Divadelní hra

JAROSLAV BÁLEK

O autorovi:

Jaroslav Bálek, původní profesí ekonom, národohospodář. Z této oblasti publikoval celou řadu teoretických prací. Později se věnoval beletristické činnosti. Je například autorem knih Absurdity, Vražda na zahradě, 100 let proher a vítězství – O politice a smyslu českých dějin. Divadelní hra Rande, vychází z jeho knížek Všechny moje plesové sezóny a Dana.

Postavy

Faltejsek

Vilda

Kaderka

Spinka

Svoboda

Pakosta

Starožitnice

Náhradnice

Vlčková

Kamarádka

Epizodní role (Krasavice, Číšník, Květinářka, Cizí pán,
Ostatní)

Přestávka v polovině 2. jednání.

První jednání

(Prázdná ulice, v ní vchod do kavárny na ní nápis U Labutě.)

Faltejsek *(Muž mladšího středního věku, přijde na scénu, dívá se do obecenstva.)* To je nuda, že jo...*(praví napůl zamysleně a napůl zklamaně)*. Musíme udělat něco, aby nebyla. No *(zamyslí se)* možná ani není tak nuda, ale pocit takovýho nenaplnění nebo prázdnoty *(pokrčí rameny)*. Chtělo by to nějakou náplň *(zamyslí se)*. Třeba ženskou, že jo. To by bylo něco. Co říkáte pánové *(rozhlíží se po obecenstvu)*? Vidím, že souhlasíte! Ale kde ji sebrat?

Varianta 1. v létě

Dívky *(Procházejí se na scéně skromně oblečené, hraje lehká hudba.)*

Faltejsek No na ulici, to je ono. Teď je léto, tak je to fajn. To mám moc rád. Dívky se rády procházejí. Odloží *(ukazuje rukou)* kabáty, svetry, dlouhé kalhoty, někdy i podprsenky a některé dokonce i kalhotky. Je to krása. Ale v zimě, to je hrůza.

Dívky *(Přejde navlečená, zahalená žena, světlo se ztlumí, hudba se změní do ponura.)*

Faltejsek Tma, všechny jsou zahalený a pospíchají do tepla. A jsou mladý nebo starý (*pokrčí rameny*)? Hezký nebo vošklivý (*pokrčí rameny*)? Jo, kdo ví? To se pozná jen těžko. Ale co (*mávne rukou*), máme na štěstí léto.

Dívky (*Procházejí se skromně oblečené, hraje lehká hudba.*)

Faltejsek Ano, tak se mi to líbí. Podle šatů můžeme usuzovat i na jejich osobnost. Čím odhalenější, tím asi sebevědomější, a možná i se sklonem k exhibicionismu (*pokývá hlavou*). A ty až po krk zahalené? Mají vůbec motivaci k milostným stykům? Vypadá to, že ne? Někdy, ale zdání klame a je tomu právě naopak.

Varianta 2. v zimě

Dívky (*Procházejí se navlečené, světlo se ztlumí, hudba zvažní, mění se až do ponura.*)

Faltejsek V zimě, to je hrůza, tma, všechny jsou zahalený a pospíchají do tepla. A jsou mladý nebo starý (*pokrčí rameny*)? Hezký nebo oškliv (*pokrčí rameny*)? Jo, kdo ví? To se pozná jen těžko. Ale udělejme zázrak. Ty se někdy dějí. Představme si, že je léto.

Dívky (*Okolo jdou jen skromně oblečené dívky, hraje lehká hudba.*)

Faltejsek No to je ono, pastva pro oči. Dívky se rády procházejí. Odloží (*ukazuje rukou*) kabáty, svetry, dlouhé kalhoty, někdy i podprsenky a některé dokonce i kalhotky. Je to krása. Podle šatů můžeme usuzovat i na jejich osobnost. Čím odhalenější, tím asi sebevědomější, a možná i se sklonem k exhibicionismu (*pokývá hlavou*). A ty až po krk zahalené? Mají vůbec motivaci k milostným stykům? Vypadá to, že ne? Někdy, ale zdání klame a je tomu právě naopak.

Konec variant

Pakosta (*Menší muž mladšího středního věku přichází na scénu a jde k Faltejskovi.*)

Faltejsek No, tys mi tady ještě chyběl. Nosíš mi jen smůlu.

Pakosta Smůlu, to si děláš srandu (*trhnul hlavou*)? Co tady děláš?

Dívky (*Procházejí se.*)

Faltejsek Ale dívám se na tu krásu. Dneska už to jen tak nevidíš. Jo, dříve to bylo něco. Každé malé městečko mělo své korzo. Člověk tam krácel a potkával všechny dívky z města. A to ne jednou (*rukou ukazuje jeden okruh*), ale několikrát (*rukou ukazuje několik okruhů*). Podle délky korza si mohl vypočítat, za jak dlouho ji opět potká, zda za pět či deset minut. To mohl zjistit zcela přesně a

připravit se na to. Mezitím si mohl rozmyslet, co jí řekne.

Pakosta No jo, dneska všechny čuměj na internet (*trhnul hlavou*).

Dívka (*Prochází okolo a ťuká do telefonu.*)

Faltejsek Přesně anebo telefonujou a píšou esemesky a ani si tě nevšimnou.

Pakosta Jo pořád někam telefonujou nebo jím někdo telefonuje. Jedou na kole a telefonujou (*trhne hlavou*), běhají a telefonujou (*trhne hlavou*), čekají na vlak anebo jsou někde v čekárně a telefonujou (*trhne hlavou*).

Faltejsek Je mi záhadou kam. Mě taky jedna pořád telefonovala a hrozně dlouhou pořád něco mlela. Vždycky, když to bylo nejmíň vhodný. Šlo mi to na nervy, až jsem se s ní kvůli tomu rozešel.

Mladá dívka (*Prochází okolo, hraje energická hudba.*)

Faltejsek No mladá, to je prostě něco, Čím jsem starší, tím mám radši mladší. Mládí, touha, bezstarostnost. To dodá člověku sílu a energii. To se na mě jakoby přenáší. No ze mě je úplnej mladík. A ta nevinnost, ty starší už jsou moc mazaný, vychytralý, protřelý životem.

- Pakosta** No ale zase moc mladá, ta nemá zkušeností. A vůbec to má svá rizika, to nedělá dobrotu. Ty zestárneš a vona bude ještě pořád aktivní. Dovedeš si to představit (*trhne hlavou*)?
- Faltejsek** Dovedu. Večer v posteli si nic jiného nepředstavuju.
- Krásná dívka** (*Prochází okolo, hraje podmanivá hudba.*)
- Faltejsek** Ano krásná, to je ono (*praví zasněně*). To by se člověk kochal pohledem. Já jsem estét, mám rád hezký věci, luxusní a není nic luxusnějšího než krásná ženská. Všichni by mně ji záviděli.
- Pakosta** To má zase svý mínusy. Přeci se říká, že pěkná žena dvojnásobná útrata a často celá ztráta. Taký má moc nápadníků, pořád abys ji hlídal. Vzít si krásnou, to je tragédie, to musí být hrůza. To je největší blbost, co se dá udělat. Umíš si to představit (*trhne hlavou*)?
- Faltejsek** Umím a představuji si to dosti často. Stejně jako tu mladou. Zvláště, když jdu spát.
- Pakosta** Tato se na nás ani nepodívá, aby nebyla chladná. V obličeji má neutrální výraz, nedá se z něj nic vyčíst, ani radost, ani odpor, ani uspokojení, či znechucení. Žádné hnutí mysli či citu. Já si myslím, než krásná a chladná, tak to je lepší ošklivá a temperamentní. Mně se líbí, když mají výraz

určité zvrhlosti, to preferuju před klasickými krasavicemi sice s výstavními těly, ale prázdným pohledem zcela bez emocí.

Faltejsek No zvrhlej výraz, ten mám taky rád. Třeba Jirka Svoboda, znáš ho, ten chodil s jednou, ta byla, skoro řek bych, vošklivá, ale ten výraz měla tak zvrhlej, že se mi zdála hodně přitažlivá.

Pakosta Já bych chtěl holku, která by měla velký prsa. (*Na chvíli se odmlčel.*) Šaháš holkám na prsa, třeba při tanci?

Faltejsek Při tanci ne.

Pakosta Fakt ne (*podivil se*), to máš dělat. To maj rády.

Tadle byla hodně vysoká. To máš výhodu. Já bych potřeboval nějakou malou a těch moc není. A mám kamaráda ještě menšího než já a to je chudák.

Temperamentní dívka (*Prochází okolo kroutící se a mávající, červeně oblečená, vrhající významné pohledy, hraje vášnivá hudba.*)

Faltejsek Ano temperamentní, to je ono (*praví zasněně*). To by byly zážitky.

- Pakosta** Aby tě moc neunavila, ráno musíš do práce a pak tam usneš. A kdo ví, jestli je vůbec temperamentní. Takový, který tak vypadaj, často takový vůbec nejsou. Ty sexy typy mohou být frigidní. To já chodil s jednou zubařkou. A ta pořád v posteli tvrdila, jak je temperamentní a přitom ležela jako mrtvola, vůbec nic s ní nebylo, jen opakovala pořád dokola, jak je temperamentní.
- Faltejsek** Mně se líbí, i že je výrazně oblečená. Ta červená je sexy, symbol hříšnosti, barva srdce a krve. Průbojná a dynamická barva s erotickým podtextem.
- Pakosta** No taková může být dosti dominantní, ta by ti mohla udělat ze života peklo.
- Faltejsek** No jo no, když nevýrazné barvy nemám rád, šedivý myši mi nepřipadají vůbec přitažlivý, působí dosti nudně.
- Chytrá dívka** *(Prochází okolo, čte si knihu a má brýle, v tašce nese další knihy, hraje vážná hudba.)*
- Faltejsek** Ano chytrá, to je ono *(praví zasněně)*. To by se mohlo hodit. Radila by mi. A mohla by i vydělávat dost peněz. Nebylo by to fajn?
- Pakosta** No jo, ale aby nebyla chytřejší než ty *(trhnul hlavou)*. V brýlích působí moc inteligentně. Mohla by být profesně úspěšnější a myslet, že jsi blbec.

Jo, ale když je moc vzdělaná, tak ti někdy ani neuvaří.

Faltejsek Ba ne, já mám zkušenost, že čím je vzdělanější, tím je zpravidla i pracovitější, a to se projevuje i v domácích pracích. A navíc si uvědomuje, kde je její místo v dělbě práce. A brýle u žen působí sexy, čet jsem, že je mohou vyhledávat sebevědomí muži, kteří se převahy ženy neobávají. Jako třeba já.

Pakosta Čet si určitě Švejka, ten vyprávěl vo nějakým Faustýnovi, který dělal vrátnýho v hotelu v Opatovický ulici. To byl asi nějakej nevěstinec. No a ten říkal, že na ženskou bez inteligence byla přírážka šesták, protože von vycházel z tý zásady, že taková sprostá nádoba víc pobaví než vzdělaná dáma.

Faltejsek No jo, to byla spíše sranda, nebo jen na krátkou dobu.

Pracovitá dívka *(Okolo jde pracovitá dívka, nese plno tašek, koště, kýbl a podobně, hraje vojenský pochod.)*

Faltejsek Ano pracovitá, to je ono *(praví zasněně)*. Já bych odpočíval na gauči a ona by prala, uklízela a nosila mi dobroty. Může být něco lepšího?

Pakosta Ale aby to zase s tou prací nepřeháněla. Nebyla v tom příliš extrémní a dogmatická. Znal jsem

jednu paní, která enormně času věnovala úklidu a nesnesla ani sebemenší nepořádek. Denně luxovala a utírala prach, dětem nadávala, že mají nepořádek i na talíři, chtěla, i když dojedí, aby tam měly vše přesně srovnané, nejen příbory, ale i zbytky jídla, které tam nesměly jen tak volně ležet, musely tam být srovnány jak vojáci. A taková by tě taky mohla honit do práce.

Faltejsek To víš, všechno má své rizika, ale já jako matematik vycházím z určitý pravděpodobnosti, nic není stoprocentní, ale něco je dosti pravděpodobný.

Mlsná dívka *(Okolo jde mlsná dívka, s rozkoší si vychutnává zmrzlinu, hraje sladká hudba.)*

Faltejsek Mlsná, ta může být fajn. Ta ráda jí a logicky tedy asi i ráda vaří. Nejhorší jsou ty, co jedí jenom suchary, ty ti ani neuvařej. Jeden můj známý říká, že když ráda jí, tak je i dobrá milenka.

Pakosta Jak to spolu souvisí?

Faltejsek Prý, když je mlsná nahoře, tak je mlsná i dole, Kuchařky jsou prostě sexy, i když třeba zrovna neoplývají velkou krásou. Holt láska prochází žaludkem. Říká se, že výborné jídlo se stává i nejlepším receptem na báječný sex. Přístup k vaření, radost a nadšení, s kterými se k tomu přistupuje, může vést i k představě, že tak

přistupuje i k jiným činnostem. Taky může prozrazovat kreativitu, pořádkumilovnost, pracovitost. Sklon k experimentům u vaření může znamenat i sklon k experimentům v sexu.

Pakosta

Mlsná ti může moc ztloustnout a potom ty taky. Pak, aby zhubla tak bude jíst zrní a tobě to bude dávat taky. Když ráda jí, tak to ještě neznamená, že i ráda vaří. Taky si to může jen koupit, jsou i takové, které sice chápou, že je třeba jíst, ale cestu k vytvoření tohoto jídla považují za úžasně otravnou a nudnou činnost. Domácí vaření se může pro ně stát čímsi přežitým, začnou si myslet, že symbolem emancipace a modernosti je žena vůbec nevařící. No a jíst pořád v restauraci to jednak vyjde dost draho a jednak je to pořád to samý a mnohdy i nízká kvalita.

Faltejsek

Já bych si přál být zmrzlinou (*říká směrem k dívce*). Pozřela byste mě celýho. Jinak mě můžete pozřít jenom kousek.

Mlsná dívka

(*Dívka vytřeštila oči, asi nevěděla, co dělat. A pak mu nabídla*) Chcete?

Faltejsek

Díky moc, ale nebudu vám ujídat.

Veselá dívka

(*Okolo jde veselá dívka, žlutě oblečená, směje se na celé kolo, hraje veselá hudba.*)

- Faltejsek** Veselou to mám rád, když je veselá a optimistická, to považuju za nejdůležitější. Z usměvavých lidí, především žen, vychází takové specifické fluidum, pozitivní energie, v které je dobré pobývat co nejčastěji. Když je pesimistická, nebo melancholická, tak to je na houby.
- Pakosta** No jo, ale optimismus je často nereálný, může tak být nebezpečný, ženská by měla mít na svět reálný pohled.
- Faltejsek** No jo, je to ale sluníčko. Ta žlutá vypadá tak trochu pouťová, sám bych si ji na sebe určitě nevzal. Na ženským oděvu se mi ale zdá úžasná. Dívka září jako slunce a i v davu je naprosto nepřehlédnutelná.
- Nesmělá dívka** *(Okolo jde nesmělá dívka, dívá se do země, hraje pomalá tišší hudba.)*
- Faltejsek** Ta vypadá tak šíleně slušně a nevinně, ne že neumí do pěti počítat, ale ani do tří. A ty co tak vypadají, tak podle mejch zkušeností, snad na nic jinýho kromě sexu nemyslí. *(Zamyslí se.)* No možná, že i myslej, ale snad, že toho sexu maj málo, tak jsou hrozně vášnivý. Zatímco ty sexy ho maj možná hodně, tak už je to ani snad nebaví.

- Pakosta** Ale zase, když je moc nesmělá, tak to pro drsnej život taky není nic moc. To budeš muset sám všechno vyřizovat (*trhmul hlavou*).
- Sportovní dívka** (*Okolo jde radostně a uvolněně pohybující se dívka, hraje fitness hudba.*)
- Faltejsek** Vidíš tu radost z pohybu, to uvolnění, improvizaci. Mládí, krása a temperament dostávají v pohybu zvláštní umocněný výraz.
- Pakosta** Ale aby tě pak do toho pohybu taky moc nehonila, všeho moc škodí. A aby nejedla místo jídla nějaký tablety. To by nebylo ono. A ty sportovní typy nosí kalhoty a mají krátký vlasy. To mi připadá, jakoby měly málo ženskosti. Já mám rád sukně a šperky. A ještě dlouhé vlasy, ty jsou, jak jsem někde čet, považovány za znak vášnivé povahy bez zábran.
- Faltejsek** Bez zábran? Já měl dost dlouhovlasej a ty měly zábrany. Ale šperky to chce, bez toho to není ono.
- Pakosta** Já už musím jít, měj se (*odchází*).
- Faltejsek** Čau. Konečně. (*Oddechne si.*) To jsou rady. To je takovej našeptávač a jakoby rádce. On je pesimista, hrozně negativní. Je svobodnej, ale žije se starou, vošklivou, co neumí vařit, sex ji nebaví. Ale nikdo mu za ní nechodí, ani mu ji nezávidí, někteří mu ji dokonce přejou. Má jistotu, že mu

bude věrná, i když jako pesimista si ani tím nemůže být jistá.

Starožitnice (*Okolo jde známá dívka, hrají odřovačku.*)

Faltejsek Tu já znám. Potkat známou, no to je štěstí. Ale jen někdy. Jindy se na vás nalepí a nezbavíte se jí a jiný vám uniknou. Ale tentokrát jsem rád. Dobrý den, to mám ale štěstí (*přikročí k dívce*). Pamatujete si na mě?

Starožitnice To opravdu ano, na vás se skutečně nedá zapomenout (*ironicky*).

Faltejsek To nemůže být náhoda. To je určitě osud. Věříte v osud?

Starožitnice Pokud jde o setkání s vámi, tak ani ne.

Faltejsek Mohu vás někam pozvat?

Starožitnice Ale už jsem vám přeci jednou řekla, že mě starožitnosti nezajímají.

Faltejsek Já vás, ale na žádné nezval.

Starožitnice No, já myslela vás.

Faltejsek Jak mě? (*Zarazil se a zamyslel.*) Jo myslíte, že já jsem starožitnost? No, vy jste nejen krásná, ale i vtipná. Ale nevím, jestli to je pochvala nebo kritika. Víte, jak jsou dnes starožitnosti vzácné?